

Т.С.Багданава

ХОРМАЙСТАРСКАЯ ПАДРХТОЎКА СТУДЭНТАЎ
У СІСТЭМЕ ВЫСАДАННЯ ДЫРЖОРСКА-ХАРАВНЫХ ДЫСЦЫПЛІН

Зместам падрыхтоўкі спецыялістаў на музычна-педагагічным факультэце прапугледжаецца павелічэнне колькасці і разнастайнасць відаў педагагічнай практыкі. Сярод іх – педагагічная практыка студэнтаў у якасці выхавальнікаў і музычных кіраўнікоў у дзіцячых лагерах адпачынку; настаўнікоў музыкі у агульнаадукацыйных школах; выканальніцкай практыка ў выглядзе акадэмічных канцэртаў харавых калектываў, класаў сольных спеваў, спецыяльнага і дзіцяча-

ковага інструмента ды інш.

Важнейшую ролю сярод названых відаў практыкі адыгрывае дырыжорска-харава, якая разглядаецца намі як частка педагагічнай і накіравана на апырэдджанне актыўнай педагагічнай дзейнасці студэнта у школе.

Мэтай хормайстарскай практыкі студэнтау з'яўляецца падрыхтоўка эстэтычна развітога настаўніка-музыканта, кіраўніка дзіцячага харавага калектыву, здольнага ва умовах урочнай і пазакласнай работы ажыццяўляць прафесійную вакальна-харававу адукацыю і выхаванне дзяцей рознага школьнага узросту.

Хараваыя спевы – адзін з асноўных відаў музычнай дзейнасці вучняў на уроку, калі масава, займальна і даступна знаёмяцца школьнікі з асновамі музычнай культуры.

Хараваыя практыка дае студэнту магчымасць аб'яднаць тэарэтычныя веды, якія былі атрыманы пры вывучэнні дырыжорска-хараваых дысцыплін, з практычнымі ўменнямі работы з хорам. У працэсе самастойнай хормайстарскай практыкі дапаўнення веды, умовы і навыкі сістэматызуюцца і ператвараюцца у знойдзены асабістым шляхам умовы і навыкі зносін з харавамі калектывамі розных тыпаў і відаў.

Цэльная, паслядоўная методыка кіраўніцтва хормайстарскай практыкай студэнтау пакуль не створана, але на кафедры хараваго дырыжывавання склаўся пэўная традыцыя у арганізацыі гэтай работы, што пацвердзіла сваю эфектыўнасць.

Хормайстарскай практыка, у ходзе якой падрыхтоўка студэнтау паступова ускладняецца, праводзіцца у некалькі этапаў.

На I курсе, у час "пасіўнай" практыкі, студэнты назіраюць работу выкладчыка-хормайстра. На занятках хараваго класа яны актыўна выкарыстоўваюць вынікі сваіх назіранняў у асабістай дзейнасці удзельніка-спевака гэтага калектыву.

На II курсе, па меры авалодвання асновамі дырыжорскай тэхнікі, студэнты пераходзяць да падрыхтоўчага этапу работы з хорам. Акрамя азнаямлення з вакальна-хараваой методыкай, яны самастойна займаюцца распяваннем хору, працуюць над практыкаваннямі па авалодванні рознымі відамі вакальна-хараваой тэхнікі.

На III курсе, у пятым семестры, пад кіраўніцтвам хормайстра курсавога хору для кожнага студэнта пачынаецца актыўны этап хормайстарскай практыкі. У працэсе работы з вучнёўскім хорам студэнт самастойна рыхуе адзін з твораў праграмы хараваго класа,

праводзіць харавыя рэпетыцыі з кожнай харавой партыяй паасобку і з харавым калектывам у цэлым.

У шостым семестры III курса студэнты знаёмяцца з работай хормайстраў – кіраўнікоў лепшых дзіцячых калектываў горада. З іх дапамогай яны авалодваюць навыкам кіравання пеўчай дзейнасцю дзяцей. На гэтай аснове самастойна рыхтуюць некалькі твораў (колькасць залежыць ад складанасці песеннага матэрыялу) для паказу на справаздачным канцэрце-залеку па выніках харавой практыкі.

На IV курсе хормайстарская практыка ажыццяўляецца ў рэчышчы педагагічнай школьнай практыкі. Пры гэтым студэнт выступае ў ролі хормайстра-кіраўніка класнага хору, а таксама розных відаў унутрышкольных і зводных хораў. Ён актыўна дапамагае настаўніку музыкі ў падрыхтоўцы і правядзенні фестываляў і аглядаў мастацкай самадзейнасці.

На V курсе, у перыяд падрыхтоўкі да дзяржаўнага экзамену па харавым дырыжыраванні, хормайстарская практыка набывае значэнне заключнай, выканальніцкай. Кожны студэнт пад кантролем выкладчыка па харавым дырыжыраванні рыхтуе два харавыя творы: адзін – для дырыжыравання з хорам у канцэртным выкананні, другі – для работы з хорам.

Ацэнка развіцця хормайстарскіх уменняў і навыкаў студэнта адлюстроўваецца яго агульнай дзяржэкзаменацыйнай адзнакай па харавым дырыжыраванні.

Задача педагога-метадыста – навучыць студэнта выкарыстоўваць лэўныя металы вакальнай работы з хорам, што вызначаецца ў залежнасці ад канкрэтных задач развучвання і выканання твора і асаблівасцяў гучання дадзенага харавога калектыву.

Важнае значэнне набывае таксама развіццё уменняў студэнта праводзіць якасны аналіз сваіх урокаў ці заняткаў сакурснікаў. Кожныя заняткі заканчваюцца калектывным абмеркаваннем іх студэнтамі-практыкантамі, якія адзначаюць станоучае і адмоўнае ў правядзенні харавой рэпетыцыі, вызначаюць далейшы план работы.

Паступова змяняецца і роля педагога-кансультанта, кіраўніка харавой практыкі студэнтаў. Роля апекуна, што кантралюе кожны крок студэнта на пачатковым этапе работы, зводзіцца да мінімуму. Па меры авалодвання тэхнікай работы з хорам, метадыкай кіравання пеўчай дзейнасцю студэнту даецца максімум свабоды ў выбары самастойных прыёмаў працы з хорам, трактоўкі і выканання развучваемых ім харавых твораў.

Такім чынам, у час хормайстарскай практыкі, якую можна назваць даследчай дзейнасцю па ўсім тэарэтычным цыкле дырыжорска-хараваых дысцыплін, студэнт непасрэдна падрыхтоўваецца да будучай прафесіі настаўніка музыкі, кіраўніка лэіцыялага харавога калектыву.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ